

Morning Worship & Ochtendgebed

Sinds we naar Iona kwamen in 2004 zijn we bezig geweest met een goed begin van de dag.

Op Iona hadden we dagelijks Morning Worship. Dat is op het eiland ononderbroken gevierd sinds [George MacLeod](#) met zijn eerste lichte Iona Community Members op 9 juni 1938 bij de Abbey aankwam. (Op zondag is er een dienst met avondmaal in plaats van een ochtendgebed.) MacLeod had de structuur van de Morning Worship rechtstreeks meegenomen uit Govan Old Parish Church, Glasgow, waar die was ingevoerd in 1888 door John MacLeod, een oudoom van George, in de traditie van de Scoto-Catholic High Church-beweging. Iona Morning Worship is gebaseerd op het traditionele getijdengebed, maar heeft wat aanpassingen. Een opvallende is bijvoorbeeld het ontbreken van een zegen aan het einde om te benadrukken dat de aanwezigen rechtstreeks naar hun dagelijks werk gaan. In de tijd dat de Abbey werd herbouwd zaten zij ook met hun gereedschap bij zich in de kerk. (In het avondgebed volgde dan alsnog een zegen over al het werk en gebed van de dag.) Voor Members en Associate Members van de Iona Community is het een deel van de [Regel](#) om het dagelijks ochtendgebed ook thuis te volgen. Men gaat daar overigens creatief mee om, afhankelijk van persoonlijke situatie en voorkeuren.



Nadat we Iona verlieten zijn wij de Morning Worship thuis blijven volgen, maar ingekort en met een aantal aanpassingen. Zie het commentaar hieronder. Met name de traditionele nadruk op zondigheid en schuldbelijdenis was ons gaan tegenstaan. Eigenlijk om de redenen die [Matthew Fox](#) aanvoert in [Original Blessing](#): het startpunt voor alles hoort het bewustzijn en het geloof te zijn dat de zegen van God aan alles voorafgaat, niet onze schuldbelijdenis of ons gebed om vergeving. Wij gaven dus meer aandacht aan de Affirmation. Ook pasten we de lijst met namen voor de voorbeden aan, zodat die meer inclusief werd voor de cirkels van mensen waarmee wij ons verbonden weten. Een ander punt was de lezingen. Op Iona had dat gemakkelijk de neiging het NT los te lezen, of zelfs exclusief. Dat helpt je niet om de bijbel recht te verstaan en bovendien loert er anti-judaïsme in mee doordat de Torah wordt verdonkeremaand. Als antidotum voor drie jaar Iona lezen wij het eerste jaar daarna uitsluitend de wekelijkse [parasjot](#)...

Toen hielden we op Associate Members te zijn, verhuisden we naar Aberdeen en plonsten we in het diepe van de [offshore chaplaincy](#). De Morning Worship bleef in de kast liggen, omdat kantoortijden dat in de weg zaten. Terug in Nederland paktten we het weer op en we maakten een Nederlandse versie. We moesten eerst wennen om 'worship' in het Nederlands te zeggen. Vertalen is ook altijd hertalen en tot op zekere hoogte zelfs betalen, want je verliest vaak iets van het origineel. Zie het commentaar in de rechter kolom.

Dus: hieronder eerst de Morning Worship zoals we gevolgd hebben op Iona uit het [Iona Abbey Worship Book](#) (2001 – geel); daarna onze aangepaste versie voor thuisgebruik op Kintyre (lichtgeel); en tenslotte het Nederlandse ochtendgebed waarmee we in 2012 zijn begonnen (blauw). Sindsdien is die weer aangepast: terug naar de morgengebeden uit Iona (we hadden eerst eigen gebeden), hier en daar wat bondiger, soms uitvoeriger (bv. de 'Affirmation' c.q. 'Belijdenis'). Overigens veranderen er ook op Iona dingen: in 2017 verscheen een nieuwe versie van het [Iona Abbey Worship Book](#).

Marien en Nelleke Grashoff, december 2024

IONA ABBEY MORNING WORSHIP	Commentaar
<p><i>[l. = Leader / a. = All / r. = Reader]</i></p> <p>Announcements</p> <p>l. <i>[announcements]</i> Let us worship God.</p> <p>Opening responses</p> <p>l. The world belongs to God, a. THE EARTH AND ALL ITS PEOPLE. l. How good it is, how wonderful a. TO LIVE TOGETHER IN UNITY. l. Love and faith come together, a. JUSTICE AND PEACE JOIN HANDS. l. If Christ's disciples keep silent, a. THESE STONES WOULD SHOUT ALOUD. l. Open our lips, O God, a. AND OUR MOUTHS SHALL PROCLAIM YOUR PRAISE.</p> <p>Morning song of praise</p> <p>Confession</p> <p>l. Holy God, Maker of all, a. HAVE MERCY ON US. l. Jesus Christ, Servant of the poor, a. HAVE MERCY ON US. l. Holy Spirit, Breath of life, a. HAVE MERCY ON US.</p> <p>l. <i>[brief prayer of confession]</i></p> <p>l. Let us in silence confess our faults and admit our frailty. <i>[silence]</i></p>	<p><i>In het seizoen is de dienst in de Abbey Church, samen met vele gasten; daarbuiten veel intiemer in de Michael Chapel. Mededelingen zijn nuttig & nodig, maar soms ook een wat wijdlopig begin van de viering.</i></p> <p><i>De openingsresponsies zijn klassiek monastiek, en gaan zich geleidelijk in je ziel vastzetten; we kunnen ze nog blindelings zeggen, in het Engels uiteraard.</i></p> <p><i>Hier begint de schuldbelijdenis: eerst een kyrie, dan een kort gebed, vervolgens een belijdenis in stilte en tenslotte de klassieke belijdenis en vergeving in wisselende beurtspraak. Kyrie en slot konden mij wel raken, maar als je het iedere dag zegt en nog uitbreidt ook, wordt het wat mij betreft te veel erfzonde en gebrokenheid. In de loop van drie jaar ging dit echt tegenstaan en uiteindelijk deden we soms gewoon niet meer mee. Theologisch heb ik het ook wel gehad met die trits ellende-verlossing-dankbaarheid, vooral</i></p>

- l. Before God, with the people of God,
I confess to my brokenness:
to the ways I wound my life,
the lives of others,
and the life of the world.
- a. MAY GOD FORGIVE YOU, CHRIST RENEW YOU,
AND THE SPIRIT ENABLE YOU TO GROW IN LOVE.
- l. Amen.

- a. BEFORE GOD, WITH THE PEOPLE OF GOD,
WE CONFESS TO OUR BROKENNESS:
TO THE WAYS WE WOUND OUR LIVES,
THE LIVES OF OTHERS,
AND THE LIFE OF THE WORLD.
- l. May God forgive you, Christ renew you,
and the Spirit enable you to grow in love.
- a. AMEN.

Prayer for God's help

- l. Move among us, O God, give us life:
- a. LET YOUR PEOPLE REJOICE IN YOU.
- l. Make our hearts clean within us:
- a. RENEW US IN MIND AND IN SPIRIT.
- l. Give us again the joy of your help:
- a. WITH YOUR SPIRIT OF FREEDOM SUSTAIN US.

[brief prayer for God's help]

- l. And now, as Jesus taught us, we say:
- a. OUR FATHER IN HEAVEN,
HALLOWED BE YOUR NAME.
YOUR KINGDOM COME,
YOUR WILL BE DONE ON EARTH AS IN HEAVEN.
GIVE US TODAY OUR DAILY BREAD,

omdat je na de eerste twee moeite krijgt nog aan de dankbaarheid toe te komen.

Een logisch vervolg op de voorafgaande schuldbelijdenis, en de responsie werkte meestal mooi, maar het effect kon ook averechts zijn als de schuldbelijdenis je het gevoel gaf eigenlijk niet zoveel goeds te kunnen doen.

Onze Vader in de gangbare oekumenische versie, met een briljante Iona-tweak: 'save us in the time of trial' in plaats van '...from the time of trial' – want beproeving zal toch wel komen en we moeten niet bidden om daaraan te ontkomen,

FORGIVE US OUR SINS,
AS WE FORGIVE THOSE WHO SIN AGAINST US.
SAVE US IN THE TIME OF TRIAL
AND DELIVER US FROM EVIL.
FOR THE KINGDOM, THE POWER
AND THE GLORY ARE YOURS,
NOW AND FOR EVER.
AMEN.

Affirmation

- I. With the whole church
 - a. WE AFFIRM
THAT WE ARE MADE IN GOD'S IMAGE,
BEFRIENDED BY CHRIST, EMPOWERED BY THE SPIRIT.
- I. With people everywhere
 - a. WE AFFIRM
GOD'S GOODNESS AT THE HEART OF HUMANITY,
PLANTED MORE DEEPLY THAN ALL THAT IS WRONG.
- I. With all creation
 - a. WE CELEBRATE
THE MIRACLE AND WONDER OF LIFE,
THE UNFOLDING PURPOSES OF GOD,
FOREVER AT WORK IN OURSELVES AND THE WORLD.

Psalm

[Psalm said responsively]

Reading for the day

- I. This morning's reading comes from...
Listen now for the Word of God.
- r. *[reading following the Lectionary]*
- I. For the Word of God in Scripture,
for the Word of God among us,
for the Word of God within us,

maar om die test goed te doorstaan.

De Affirmation ('be-aming') is een tamelijk recente toevoeging (ik meen te weten dat Neil Paynter daarvoor geijverd heeft) en heeft bij ons altijd heel mooi gewerkt. Vooral de tweede responsie over Gods goedheid 'planted more deeply than all that is wrong'. Hier zie ik eigenlijk pas echt de 'incarnational theology' doorschijnen die de Iona Community wil volgen.

Het Iona Abbey Worship Book heeft een eigen psalmenrooster, een selectie van 36 Psalmen in een 6-weekse cyclus. De psalmen zijn geparafraseerd en vaak ingekort. Soms briljant, soms net mis.

De Schriftlezingen volgen een leesrooster, opgesteld door de Warden, doorgaans gebaseerd op het [Revised Common Lectionary](#) of soms ook op het [Book of Common Prayer](#).

a. THANKS BE TO GOD.

Song

Prayers of gratitude and concern

I. *[short prayer of thanksgiving]*

...God, in your mercy

a. HEAR OUR PRAYER.

I. *[prayer for the needs of the world and the life of the Church]*

...God, in your mercy

a. HEAR OUR PRAYER.

I. *[prayer for the concerns of the Iona Community]*

...God, in your mercy

a. HEAR OUR PRAYER.

I. *[prayer for members of the Iona Community and their families]*

...Living God, may they not fail you,

a. NOR WE FAIL THEM.

I. *[prayer for the day]*

[Monday:]

I. O God,

lead us from death to life, from falsehood to truth.

Lead us from despair to hope, from fear to trust.

Lead us from hate to love, from war to peace.

Let peace fill our hearts, our world, our universe.

We ask it for your own name's sake.

a. AMEN.

[Tuesday:]

I. O Christ, the Master Carpenter,

who at the last, through wood and nails,

Omdat men meestal vond dat lezingen bondig en 'toepasselijk' moeten zijn, kon de keuze tamelijk selectief zijn of zelfs eenzijdig NT, met weinig ruimte voor mysterie of meditatie.

De structuur van de voorbeden is sterk, mits de Leader zich weet te beperken in omvang. Wij voegden geregeld stil gebed tussen en daar kregen we positieve commentaren op. De 'concerns' en de keuze van namen volgt een rooster dat in het Member's Book is opgenomen.

Bidden dat wij, de 20-25 Resident Staff Members, de Members niet in de steek mochten laten viel soms niet mee als wij het gevoel hadden dat zij ons wel degelijk lieten zitten...

De vaste dagelijkse gebeden hadden hun kracht en charme omdat ze steeds weer terugkeerden. Met, wat ons betreft, een notoire uitzondering: het gebed voor dinsdag. Dat Christus in een soort metafysische deal 'door hout en spijkers' voor ons het heil 'gekocht' zou hebben, weerspiegelt een theologie en een spiritualiteit die de onze niet is. We hebben het, denk ik, nooit meegebeden, en als wij de dienst toevallig op dinsdag moesten leiden, pasten we de woorden aan. Daarnaast vinden wij het moeilijk om een gebed rechtstreeks tot Christus te richten, omdat

purchased our whole salvation,
wield well your tools in the workshop of your world,
so that we who come rough-hewn to your bench,
may here be fashioned to a truer beauty of your hand.
We ask it for your own name's sake.

a. AMEN.

[Wednesday:]

I. O God,
who gave to your servant Columba
the gifts of courage, faith and cheerfulness,
and sent people forth from Iona
to carry the word of your gospel to every creature:
grant, we pray, a like spirit to your church,
even at this present time.
Further in all things the purpose of our community,
that hidden things may be revealed to us,
and new ways found to touch the hearts of all.
May we preserve with each other
sincere charity and peace,
and, if it be your holy will,
grant that this place of your abiding be continued still
to be a sanctuary and a light.
Through Jesus Christ.

a. AMEN.

[Thursday:]

I. O God,
you have set before us a great hope
that your kingdom will come on earth,
and have taught us to pray for its coming:
make us ready to thank you for the signs of its dawning,
and to pray and work for the perfect day
when your will shall be done on earth as it is in heaven.
In the name of Jesus Christ.

Jezus zelf ons leert bidden tot God (Matteüs 6,6v).

*De gebeden volgen de thema's van de
weekdagen:*

*maandag – vrede en gerechtigheid ('justice &
peace')*

dinsdag – heelheid ('healing')

woensdag – toewijding ('commitment')

donderdag – gemeenschap ('communion')

vrijdag – vertrekken ('leaving')

zaterdag – voor de eigen groep ('silent')

*Het gebed voor zaterdag was mijn favoriet, maar
vrijdag is ook sterk.*

a. AMEN.

[Friday:]

l. O Christ, you are within each of us.
It is not just the interior of these walls:
it is our own inner being you have renewed.
We are your temple not made with hands;
we are your body.
If every wall should crumble, and every church decay,
we are your habitation.
Nearer are you than breathing,
closer than hands and feet.
Ours are the eyes with which you, in the mystery,
look out with compassion on the world.
Yet we bless you for this place,
for your directing of us, your redeeming of us,
and your indwelling.
Take us outside, O Christ, outside holiness,
out to where soldiers curse and nations clash
at the crossroads of the world.
So shall this building continue to be justified.
We ask it for your own name's sake.

a. AMEN.

[Saturday:]

l. O God, set your blessing on us
as we begin this dat together.
Confirm us in the truth by which we rightly live;
confront us with the truth from which we wrongly turn.
We ask not for what we want,
but for what you know we need,
as we offer this day and ourselves for you and to you,
through Jesus Christ, our Saviour.

a. AMEN.

Closing responses

- l. This is the day that God has made;
- a. WE WILL REJOICE AND BE GLAD IN IT.
- l. We will not offer to God
- a. OFFERINGS THAT COST US NOTHING.
- l. Go in peace to love and to serve;
- a. WE WILL SEEK PEACE AND PURSUE IT.
- l. In the Name of the Trinity of love,
- a. GOD IN COMMUNITY, HOLY AND ONE.

(We remain standing to leave, the work of our day flowing directly from our worship.)

De slotresponsies zijn to-the-point en zetten je inderdaad meteen aan het werk. Maar de (oudere) slotresponsies in het Member's Book vinden we eigenlijk mooier.

IONA STYLE MORNING WORSHIP

Commentaar

Opening responses

- l. The world belongs to God, *[Psalm 24:1]*
- a. THE EARTH AND ALL ITS PEOPLE.
- l. How good it is, how wonderful *[Psalm 133:1]*
- a. TO LIVE TOGETHER IN UNITY.
- l. Love and faith come together, *[Psalm 85:11]*
- a. JUSTICE AND PEACE JOIN HANDS.
- l. If Christ's disciples keep silent, *[Luke 19:40]*
- a. THESE STONES WOULD SHOUT ALOUD.
- l. Open our lips, O God, *[Psalm 51:17]*
- a. AND OUR MOUTHS SHALL PROCLAIM YOUR PRAISE.

Wij vierden dit aan de eettafel, met een olielampje als focus.

De openingsresponsies vinden we ijzersterk.

Morning song of praise *[optional]*

Het lied kiezen was een voorrecht voor gasten – samen zingen we niet.

Affirmation

- l. Let us affirm God's presence in our world.
- l. Among all of God's creatures
we affirm that God creates reality,
- a. SENSE AND PURPOSE OVER CHAOS,

In reactie op de massieve nadruk op schuldbelijdenis hebben we de Affirmation naar voren gegaald en uitgebreid. Het werkte goed en we zijn er aan gehecht geraakt.

LOVE AND GOODNESS OVER EVIL,
A SAFE SPACE TO LIVE ON EARTH.

- I. Among all believers, with or without a church,
we affirm that we are called
- a. TO BE GOD'S CHILDREN IN CREATIVITY,
TO BE GOD'S STUDENTS IN HUMANITY,
TO BE GOD'S PARTNERS IN COMPASSION.
- I. Among God's people all around
we affirm that we are granted
- a. THE MIRACLE AND WONDER OF LIFE,
THE HOPE OF JUSTICE FOR ALL,
THE DREAM OF PEACE FOREVER.

Morning prayer

[one of the following prayers:]

- I. God of life,
on this day we call out your Name –
to make us a blessing
for those who are in need of healing;
to make us willing to learn
with those we meet today;
to urge us to be just
where injustice is all around;
to use words of truth and peace
when lies and hatred are spread.
God, in your mercy
- a. HEAR OUR PRAYER.
God of love,
we call on your Name –
to be with us this day.
Be present
through words spoken and deeds done;
be present
as the one who shows us the way;
be present

*Een gebed waarin Gods zegen en bijstand een
plek hebben om ons te focussen op het doen van
het goede.*

in the holiness of all life on earth.

God, in your mercy

a. HEAR OUR PRAYER.

[Or:]

[Jewish morning prayer, adapted]

- l. Blessed are you, LORD our God, ruler of the world,
- a. WHO HAS TAUGHT THE ROOSTER TO DISCERN BETWEEN DAY AND NIGHT.
- l. Blessed are you, LORD our God, ruler of the world,
- a. WHO HAS GIVEN ME FAITH;
WHO DID NOT MAKE ME A SLAVE;
WHO CREATED ME IN YOUR IMAGE.
- l. Blessed are you, LORD our God, ruler of the world,
- a. WHO OPENS THE EYES OF THE BLIND;
WHO CLOTHES THE NAKED;
WHO RELEASES THOSE WHO ARE BOUND;
WHO RAISES UP THOSE WHO ARE STOOPED OVER.
- l. Blessed are you, LORD our God, ruler of the world,
- a. WHO STRETCHES OUT THE EARTH UPON THE WATERS;
WHO HAS PROVIDED FOR MY EVERY NEED;
WHO PREPARES THE STEPS OF HUMANS.
- l. Blessed are you, LORD our God, ruler of the world,
- a. WHO GIRDS YOUR PEOPLE WITH MIGHT;
WHO CROWNS YOUR PEOPLE WITH GLORY;
WHO REMOVES THE BANDS OF SLEEP FROM MY EYES
AND SLUMBER FROM MY EYELIDS.

Een gebed gebaseerd op de Joodse berachot in de morgen, dat we ook geregeld gebruikten.

The Lord's Prayer

- l. Lord, teach us to pray: *[Luke 11:2-4]*
- a. OUR FATHER,
HALLOWED BE YOUR NAME.
YOUR KINGDOM COME.
THE DAILY BREAD WE NEED
GIVE IT TO US EACH DAY.
RELEASE US FROM OUR WRONGDOING,
AS WE ALSO RELEASE THOSE WHO WRONG US.

Omdat Jezus ons leert niet te bidden met omhaal van woorden, hebben we de kortste versie van het Onze Vader hier gezet.

AND DO NOT BRING US INTO A TRIAL.
AMEN.

Psalm

- r. We will read today's Psalm responsively.
[see Lectionary]

Reading

- r. Listen now for the Word of God.
[see Lectionary]
- r. For the Word of God in Scripture,
for the Word of God among us,
for the Word of God within us,
- a. THANKS BE TO GOD.

Prayer for this time and place

- l. Let us be still before God
while our minds turn to this day and this world.
(silence)
God, in your mercy
- a. HEAR OUR PRAYER.
- l. Today we hold in prayer: ...
[see Names List]
Living God,
may they not fail their neighbour,
- a. NOR WE FAIL OURS.
- [Or, on the 31st of a month:]*
- l. Today we hold in prayer those who have died: ...
[see Names List]
Living God,
keep them in the palm of your hand,
- a. AS WE REMEMBER THEIR NAMES.

De Psalmen lezen we net als op Iona, met een enkele kleine aanpassing.

Lezingen volgens een eigen rooster. Het eerste jaar volgden we de wekelijkse parasjot; het tweede jaar lazen we de vier evangeliën; het derde jaar de drie grote profeten. Tenslotte de brieven Paulus. We lazen altijd uit de [Naardense bijbel](#).

De voorbeden hebben we ook ernstig ingekort. De naamlijst hadden we samengesteld uit Members en Associates die we kenden, plus daarbij stafleden met wie we gewerkt hadden (ressies & vollies), familie, vrienden en gemeenten. Als een maand 31 dagen telt, herdenken we onze overledenen (net als op Iona).

[Monday:] *[Iona Abbey Worship Book]*
I. O God,
lead us from death to life, from falsehood to truth;
lead us from despair to hope, from fear to trust;
lead us from hate to love, from war to peace;
let peace fill our hearts, our world, our universe.
We ask it for your own Name's sake.
a. AMEN.

[Tuesday:] *[The Glory in the Grey, adapted]*
I. O God of Life,
Sun behind all suns,
Soul behind all souls,
everlasting Healer of our whole being,
show to us in everything we touch
and in everyone we meet
the continued assurance of your presence round us,
lest ever we should think you absent.
In all created things you are there.
In every friend we have
the sunshine of your presence is shown forth.
In every enemy that seems to cross our path,
you are there within the cloud
to challenge us to love.
Show to us the glory in the grey;
awake for us your presence in the very storm
till all our joys are seen as you
and all our trivial tasks emerge as sacraments
in the universal temple of your love.
a. AMEN.

[Wednesday:] *[Iona Abbey Worship Book, adapted]*
I. O God,
who gave to your servant Columba

De dagelijkse gebeden zijn wat aangepast om beter aan te sluiten bij de specifieke situatie waarin wij woonden en werkten. Het gebed voor dinsdag is vervangen door een gebed van George MacLeod.

the gifts of courage, faith and cheerfulness,
and sent people forth from Iona
to carry your Word to every creature;
grant, we pray, a like spirit to your church,
even at this present time.
Further in all things the purpose of our communities,
that hidden things may be revealed to all,
and new ways found to touch the hearts of many.
May we preserve with each other
sincere charity and peace,
and grant that places of your abiding
be continued still to be a sanctuary and a light.
Through Jesus Christ.

a. AMEN.

[Thursday:]

[Iona Abbey Worship Book, adapted]

l. O God,
you have set before us a great hope
that your kingship will come on earth,
and have taught us to pray for its coming:
make us ready to thank you for the signs of its dawning,
and to work and pray for the perfect day
when your will shall be done on earth as it is in heaven.
Through Jesus Christ.

a. AMEN.

[Friday:]

[Iona Abbey Worship Book, adapted]

l. O God,
through Christ you are within each of us.
It is not just the interior of these walls:
it is our own inner being you have renewed.
We are your temple not made with hands,
we are your body.
If every wall should crumble and every church decay,
we are your habitation.

Nearer are you than breathing,
closer than hands and feet.
Ours are the eyes with which you, in the mystery,
look out with compassion on the world.
Yet we bless you for this place,
for your directing of us, your redeeming of us,
and your indwelling.
Take us outside, o God, outside the sanctuary,
out to where soldiers curse and nations clash
at the crossroads of the world.
So shall this building continue to be justified.
We ask it for your own Name's sake.

a. AMEN.

[Saturday:]

[Iona Abbey Worship Book, adapted]

l. O God,
you set your blessing on us
as we begin this day together.
Confirm us in the truth by which we rightly live;
confront us with the truth from which we wrongly turn.
We ask not for what we want,
but for what you know we need,
as we offer this day and ourselves for you and to you.
Through Jesus Christ, our Teacher.

a. AMEN.

Closing responses

l. In work and worship
a. GOD IS WITH US.
l. Gathered and scattered
a. GOD IS WITH US.
l. Now and always
a. GOD IS WITH US.
AMEN.

En tot slot de responsies uit het oude Member's Book.

Al met al (lezingen waren soms langer) waren we hier 10-15 minuten mee bezig en we probeerden stipt om 9:00 te beginnen, zodat we synchroon met Iona bleven.

OCHTENDGEBED (GEÏNSPIREERD DOOR IONA)	Commentaar
<p><i>[v. = voorganger / l. = lector / a. = allen]</i></p> <p>Openingsresponsie</p> <p>v. De aarde is van God, <i>[Psalm 24,1]</i> a. DE WERELD EN WIE HAAR BEWONEN.</p> <p>v. Zie hoe goed het is, en kostbaar, <i>[Psalm 133,1]</i> a. ALS MENSEN WERKELIJK SAMEN WONEN.</p> <p>v. Goedheid en trouw ontmoeten elkaar, <i>[Psalm 85,11]</i> a. GERECHTIGHEID EN VREDE GAAN HAND IN HAND.</p> <p>v. Al zouden de leerlingen van de Heer ook zwijgen, <i>[Lukas 19,40]</i> a. DAN ZULLEN DE STENEN NOG ROEPEN.</p> <p>v. Heer, open mijn lippen; <i>[Psalm 51,17]</i> a. MIJN MOND ZAL ZINGEN VAN UW EER!</p> <p>Ochtendlied <i>[facultatief]</i></p> <p>Belijdenis</p> <p>v. Wij belijden Gods tegenwoordigheid in onze wereld.</p> <p>v. Met al Gods schepselen belijden wij dat ons geschonken wordt</p> <p>a. HET WONDER VAN HET LEVEN, DE HOOP OP GERECHTIGHEID VOOR ALLEN, DE DROOM VAN VREDE OP AARDE.</p> <p>v. Met Israël, Gods volk, belijden wij dat ons verkondigd wordt</p> <p>a. GODS WOORD IN WET EN PROFETEN, GODS VERBOND MET ALLE VOLKEN, GODS BELOFTE VAN HOOP EN LEVEN.</p> <p>v. Met heel Gods kerk belijden wij dat God overal aanwezig is:</p> <p>a. ZO HOOG VERHEVEN ALS DE SCHEPPER</p>	<p><i>Aan de eettafel, met huispaaskaars en Naardense bijbel (en koffie).</i></p> <p><i>De openingsresponsies blijven er uiteraard in. Vertalen was nog een puzzeltje.</i></p> <p><i>Ook nu facultatief: als er gasten zijn, mogen die een lied kiezen.</i></p> <p><i>We zijn gehecht geraakt aan onze eigen Affirmation. Maar hoe vertaal je dat? 'Belijdenis' leek wel te passen, maar toch niet helemaal, want dat heet in het Engels ook 'confession'. Eerst hebben we dit ingekort – en vervolgens weer uitgebreid. Zoals het er nu staat drukt het verbondenheid uit met heel Gods schepping, met Gods volk Israël en met de wereldwijde kerk. Het middendeel pasten we eind 2022 aan: in plaats van 'liefde' en 'goede boodschap' kwamen daar 'verbond', 'belofte' en 'hoop', omdat we die woorden beter vonden aansluiten bij de Torah, met name door de wijze waarop Jonathan Sacks Leviticus uitlegt. En voor de kerk kozen we bewust onze eigen trinitarische invulling..</i></p>

EN ZO NABIJ ALS DE MENSENZOON,
ALLES DOORDRINGEND MET HEILIGE GEEST.

Onze Vader

- v. Bidden wij het gebed dat de Heer ons leert: *[Lukas 11,2-4]*
a. VADER, UW NAAM WORDE GEHEILIGD,
UW KONINKRIJK KOME!–
ONS NODIGE BROOD,
GEEF ONS DAT DAGELIJKS;
EN VERGEEF ONS ONZE ZONDEN,
WANT OOK ZELF VERGEVEN WE
AL WIE IN DE SCHULD STAAT BIJ ONS;
EN LEID ONS DOOR DE BEPROEVING!
AMEN.

Psalm

- l. Wij lezen de Psalm van vandaag.
[zie Psalmenrooster]

Schriftlezing

- l. Hoor nu een Woord van God.
[zie Leesrooster]
- l. Voor uw Woord in de Schriften,
voor uw Woord in ons midden,
voor uw Woord in ons hart,
- a. DANKEN WIJ U, O GOD.

Ochtendgebed

- v. Wij worden stil voor God
en openen ons voor deze nieuwe dag.
(stilte)
God vol erbarmen,
- a. HOOR ONS GEBED.

Nog steeds: het korte Onze Vader. Woorden uit de Naardense bijbel, maar met de 'Iona-twist' aan het eind 'leid ons door de beproeving' (want die beproeving komt toch wel).

*Psalmen lezen we volgens eigen rooster, gebaseerd op het uitvoerige rooster in het Dienstboek. We lezen de Psalmen uit de Naardense bijbel, met de strofe-indeling van Jan Fokkelman, en zijn daar nu gehecht aan geraakt. Schriftlezing soms volgens (eigen) leesrooster, maar vaak volgen we de synagogale parasjot, met het [commentaar van Jonathan Sacks](#) of het [Levisson Instituut](#). We zoeken eigenlijk nog naar iets vergelijkbaars bij de evangeliën en de brieven van Paulus. De drieslag van de (Iona-)responsie is (ongedacht) mooi:
+ Schriften = geschreven Torah = Schrift
+ ons midden = gesproken Torah = Traditie
+ ons hart = geboden doen = christelijk leven*

Stilte als bezinning en gebed vraagt enige volharding, maar is dan zeker een verademing in wereld van lawaai en onrust. We sluiten het af met een van de morgengebeden uit Iona.

[maandag:]

- v. God,
in wiens hart liefde is en gerechtigheid,
toon ons vandaag wie wij moeten liefhebben
en wat wij moeten aanvechten of veranderen
opdat uw wil geschiedt op aarde.
Vermeerder onze hoop,
verjaag onze apathie;
spreek tot onze verbeelding
en verdiep onze toewijding,
totdat wij tekens worden van uw koninkrijk
waarvoor wij met anderen samen bidden.
- a. AMEN.

[dinsdag:]

- v. God van leven,
Zon voorbij elke zon,
Ziel voorbij elke ziel,
aanhoudende Heelmeester
van ons ganse bestaan,
toon ons in alles dat wij aanraken
en in ieder die wij ontmoeten
de voortdurende bevestiging
van uw aanwezigheid rondom ons,
opdat wij nooit denken dat u afwezig bent.
In al het geschapene bent u aanwezig;
in elke vriend die we hebben
schijnt het zonlicht van uw aanwezigheid door;
in iedere vijand die ons pad lijkt te kruisen,
bent u aanwezig, zoals in de wolk,
om ons uit te dagen tot liefde.
Toon uw glorie in de grauwte;
onthul voor ons uw aanwezigheid in de storm
tot al onze vreugden gezien worden
als een uitdrukking van u,

Het oude gebed voor maandag dat wij gewend waren – ‘O God, leid ons van dood naar leven, van valsheid naar waarheid...’ – hebben wij vervangen door een eigen vertaling van het maandaggebed uit het nieuwe Iona Abbey Worship Book (2017, pag. 67), omdat we dat aansprekender vinden.

Het op Iona zeer geliefde dinsdaggebed – ‘O Christ, the Master Carpenter...’ – hebben wij nooit kunnen meebidden. Ten eerste omdat we ons in gebed alleen tot God richten (zie Matteüs 6,6-9 en Lukas 11,2) en ten tweede omdat wij niets hebben met een ‘Carpenter, who at the last, through wood and nails, purchased our whole salvation’. In plaats daarvan dit bij de oosters-orthodoxe spiritualiteit aansluitende gebed van George MacLeod. (In het nieuwe Iona Abbey Worship Book is ‘purchased’ weliswaar vervangen door ‘crafted’, maar dat verandert de inhoud niet echt.)

en onze alledaagse taken zich onthullen
als sacramenten
in het wereldwijde huis van uw liefde.

a. AMEN.

[woensdag:]

v. O God,
die aan uw dienaren Columba,
Willibrord en Bonifatius
moed, geloof en blijheid schonk,
en hen uitzond over heel Europa
om uw Woord naar ieder scheepsel te brengen,
wij bidden u om eenzelfde geestkracht
voor uw kerk, juist vandaag.
Bevorder het doel van onze geloofsgemeenschap
om geheimen te onthullen
en nieuwe wegen te vinden naar het hart van velen.
Mogen wij onder elkaar
oprechte liefde en vrede koesteren,
en geef dat plekken van uw trouw
blijven bestaan als een schuilplaats en een licht.
Door Jezus Christus.

a. AMEN.

[donderdag:]

v. O God,
u hebt ons vervuld met een sterke hoop
dat uw koningschap op aarde zal komen
en hebt ons geleerd daarvoor te bidden.
Maak ons dankbaar voor de tekenen ervan
en laat ons werken en bidden
voor de volmaakte dag
wanneer uw wil zal geschieden
op aarde zoals in de hemel.
In Jezus' naam.

*Willibrord en Bonifatius zijn uiteraard een
Nederlandse toevoeging.*

a. AMEN.

[vrijdag:]

v. Zoals Christus dichtbij ons is,
zo woont u, o God, in ieder van ons
en niet in een huis van hout en steen.
Ons innerlijk hebt u vernieuwd;
wij zijn uw tempel,
lichaam van Christus.
Al vallen de muren en vervalt de kerk,
wij zijn uw woonplaats;
u woont in onze adem,
in onze handen en voeten;
het zijn ònze ogen
waarmee u, in mededogen,
omziet naar de wereld.
Wij danken u voor deze pleisterplaats,
voor richting, ruimte en rust.
Maar wij bidden u:
breng ons steeds weer naar buiten,
naar de kruispunten en brandhaarden
van onze wereld,
waar mensen elkaar
het licht in de ogen niet gunnen
en volkeren elkaar
naar het leven staan.
Want ten dienste van deze opdracht
– te wandelen als kinderen van het licht
en uw getuigen in de wereld te zijn –
is dit huis van hout en steen gebouwd.
Zo bidden wij n Jezus' naam.

a. AMEN.

[zaterdag:]

Wanneer wij dit bidden, weten we dat gedurende een groot deel van het jaar op ongeveer dezelfde tijd op Iona weer een groep gasten vertrekt.

- v. O God,
u legt uw zegen op ons
nu wij deze dag samen beginnen.
Bewaar ons in de waarheid
waarin wij rechtens leven;
bepaal ons bij de waarheid
waarvan wij ons ten onrechte afkeren.
Want wij vragen u niet om wat wij wensen,
maar om dat waarvan u weet
dat wij het nodig hebben,
nu wij deze dag en onszelf
opdragen aan u.
Door Jezus Christus, onze Meester.
- a. AMEN.

Slotresponsie

- v. In vieren en werken –
a. GOD IS ONS NABIJ.
v. Verzameld en verstrooid –
a. GOD IS ONS NABIJ.
v. Nu en altijd weer –
a. GOD IS ONS NABIJ.
AMEN.

*Dit gebed is kort en krachtig: niet onze eigen
waarheid, maar de waarheid van het evangelie;
niet onze wensen, maar dat wat wij nodig
hebben.*

*En uiteraard de slotresponsies uit het oude
Member's Book – klinkt toch weer anders in het
Nederlands.*